

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 1003

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 31 octombrie 2025

SUMAR

Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 127 din 27 martie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și ale art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale	2–4
Decizia nr. 292 din 29 mai 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (2) teza întâi din Codul penal	4–6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
870. — Ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon privind aprobarea Actului adițional nr. 6/2025 la Licența de concesiune nr. 1.152/2000 a activității miniere de exploatare a apei minerale terapeutice din perimetrul Băile Govora, județul Vâlcea	7
1.870/1.757/2.103. — Ordin al ministrului economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului, al ministrului finanțelor și al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2025 pentru Societatea Uzina Mecanică Plopeni — S.A. — filiala Companiei Naționale ROMARM — S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului	8–10
1.982. — Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii pentru modificarea alin. (1) al art. 11 din Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de atestare, disciplină și soluționare a contestațiilor, aprobat prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 655/2016	10
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 276 din 30 iunie 2025 (Complețul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	11–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 127

din 27 martie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și ale art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, raportat la cele ale art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, excepție ridicată de Societatea Băița Bihor — S.A. din Nucet, județul Bihor, în Dosarul nr. 1.879/187/2015**/a1.1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 229D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, arătând că se critică, în realitate, o omisiune legislativă referitoare la absența căii de atac a recursului atunci când se respinge o cerere de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Totodată, arată că criticile de neconstituționalitate nu sunt raportate la prevederi din Legea fundamentală, ci sunt formulate prin comparație cu procedura sesizării Curții Constituționale cu soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate, prevăzută de Legea nr. 47/1992.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 15 ianuarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.879/187/2015**/a1.1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, raportat la cele ale art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale**, excepție ridicată de Societatea Băița Bihor — S.A. din Nucet, județul Bihor, într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului formulat împotriva încheierii prin care Curtea de Apel Oradea a respins cererea de sesizare cu titlu preliminar a Curții de Justiție a Uniunii Europene, formulată în temeiul art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia critică faptul că legislația română în vigoare nu prevede nicio cale de atac împotriva unei soluții de respingere a unei cereri de sesizare cu titlu preliminar a Curții de Justiție a Uniunii Europene în situația în care soluția

de respingere este dispusă de o instanță de judecată care judecă în calitate de ultimă jurisdicție. În acest sens precizează că mecanismul întrebării preliminare este conceput ca o modalitate de dialog între instanțele naționale și instanța unională în vederea asigurării unei corecte interpretări și aplicări a dreptului european. Arată că în Hotărârea din 8 aprilie 2014, pronunțată în Cauza *Dhahbi împotriva Italiei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că există o încălcare a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în ipoteza în care o instanță națională de ultim grad nu dispune sesizarea cu titlu preliminar a Curții de la Luxemburg.

6. Arată că, în materia procedurii preliminare, Curtea de Justiție a Uniunii Europene joacă rolul de instanță de control constituțional, în sensul că oferă interpretarea dreptului. Prin urmare, dreptul unui particular de a ajunge în fața jurisdicției europene nu poate să fie îngrădit. Precizează că, prin Decizia nr. 1.039 din 5 decembrie 2012, Curtea Constituțională a reținut că mai ales în segmentul justiției România trebuie să își îndeplinească obligațiile asumate prin aderarea la Uniunea Europeană, conform art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție. De asemenea, prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a remarcat că o hotărâre judecătorească, chiar și definitivă, care încalcă dreptul Uniunii Europene, este un caz de fraudă la lege. Or, doar prin mecanismul întrebării preliminare se poate asigura faptul că o hotărâre judecătorească națională este în conformitate cu dreptul Uniunii Europene. Așadar, legislația națională trebuie să prevadă instrumente și mecanisme eficiente cu privire la asigurarea acestui drept al particularului care derivă din dreptul Uniunii Europene.

7. Dar din analiza legislației române actuale rezultă că nu este prevăzută nicio cale de atac în cazul în care cererea de sesizare cu titlu preliminar a Curții de Justiție a Uniunii Europene este respinsă de către o instanță de ultim grad, cum este Curtea de Apel Oradea în litigiul de bază. Prin Decizia nr. 321 din 9 mai 2017, Curtea Constituțională a reținut că este întemeiată o excepție de neconstituționalitate cu privire la faptul că legislația română nu prevedea o cale de atac în cazul încheierii prin care se respinge o cerere de sesizare a Curții Constituționale de către o instanță de ultim grad la jurisdicția națională. Or, din moment ce Curtea de Justiție a Uniunii Europene joacă un rol cel puțin la fel de important, dacă nu chiar mai important decât Curtea Constituțională în arhitectura jurisdicțională europeană și română, autoarea excepției susține că este nejustificat faptul că legislația națională română nu prevede o cale de atac în cazul în care se refuză sesizarea cu titlu preliminar a instanței de la Luxemburg. În consecință, după ce art. 21 din Legea nr. 304/2004 și art. 29 din Legea nr. 47/1992 au fost analizate prin Decizia Curții Constituționale nr. 321 din 9 mai 2017, consideră că se impune din nou evaluarea acestor texte de lege din perspectiva lipsei unei căi de atac în cazul soluțiilor de respingere a cererii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene de către instanțele române care judecă în ultimă cale de atac.

8. Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile legale criticate nu îngăduiesc accesul liber la justiție, nu încalcă dreptul la un proces echitabil și respectă dreptul la apărare. În acest sens arată, în esență, că Decizia Curții Constituționale nr. 321 din 9 mai 2017, la care face referire autoarea excepției, ia în considerare situația în care instanța de ultim grad din jurisdicția națională respinge cererea de sesizare a instanței de control constituțional. Or, în speță, pe de o parte, instanța națională care a respins cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene este instanță de apel, iar, pe de altă parte, asimilarea rolului Curții Constituționale a României cu cel al Curții Europene de Justiție reprezintă o opinie a petentei, neîntemeiată pe prevederi legale.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 21 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, și cele art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 3 decembrie 2010, având următoarea redactare:

— Art. 21 din Legea nr. 304/2004: „(1) *Secția I civilă, Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege, precum și recursurile declarate împotriva hotărârilor nedefinitive sau a actelor judecătorești, de orice natură, care nu pot fi atacate pe nicio altă cale, iar cursul judecătii a fost întrerupt în fața curților de apel.*

(2) *Hotărârea de respingere a cererii de înaintare a excepției de neconstituționalitate, pronunțată de ultima instanță, este supusă căii de atac a recursului.*

(3) *Secția I civilă, Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă printr-un complet diferit al acestora recursul formulat împotriva hotărârilor pronunțate de aceste secții, prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale.*”;

— Art. 29 din Legea nr. 47/1992: „(1) *Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.*

(2) *Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți sau, din oficiu, de către instanța de judecată ori de arbitraj comercial. De asemenea, excepția poate fi ridicată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă.*

(3) *Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.*

(4) *Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți. Dacă excepția a fost ridicată din oficiu, încheierea trebuie motivată, cuprinzând și susținerile părților, precum și dovezile necesare. Odată cu încheierea de sesizare, instanța de judecată va trimite Curții Constituționale și numele părților din proces cuprinzând datele necesare pentru îndeplinirea procedurii de citare a acestora.*

(5) *Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale, încheierea poate fi atacată numai cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare. Recursul se judecă în termen de 3 zile.*”

13. Autoarea excepției de neconstituționalitate nu precizează în mod explicit prevederile din Constituție cărora le-ar contraveni textele de lege criticate, dar din motivarea excepției se deduce că ar fi vorba despre art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 129 — Folosirea căilor de atac și art. 148 alin. (2) privind prioritatea prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și a celorlalte reglementări europene cu caracter obligatoriu față de dispozițiile contrare din legile interne.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea acesteia critică absența din legislația română a unei reglementări legale care să permită exercitarea unei căi de atac în cazul în care se refuză sesizarea cu titlu preliminar a Curții de Justiție a Uniunii Europene de către instanța care judecă ultima cale de atac într-un proces. În argumentarea acestor susțineri se face o analogie cu cele statuate prin Decizia nr. 321 din 9 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 20 iulie 2017, prin care Curtea Constituțională a constatat că art. 21 din Legea nr. 304/2004 și art. 29 din Legea nr. 47/1992 sunt constituționale în măsura în care nu exclud posibilitatea formulării recursului împotriva hotărârii judecătorești de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale pronunțate de ultima instanță în ierarhia instanțelor judecătorești.

15. Față de criticile formulate, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate având acest obiect este inadmisibilă, prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate în cauza de față neavând nicio legătură cu procedura trimiterii preliminare către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, prin care instanțele naționale pot solicita Curții de la Luxemburg să se pronunțe, în temeiul art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), cu privire la interpretarea tratatelor și validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii Europene.

16. Această procedură este reglementată printr-un act normativ de sine stătător, respectiv Legea nr. 340/2009 privind formularea de către România a unei declarații în baza prevederilor art. 35 paragraful (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 18 noiembrie 2009, nicidecum prin cele indicate de autoarea excepției.

17. Astfel, prevederile criticate prin intermediul prezentei excepții de neconstituționalitate reglementează competența secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție de a judeca recursurile (art. 21 din Legea nr. 304/2004), respectiv detaliază procedura soluționării de către Curtea Constituțională a excepțiilor de neconstituționalitate (art. 29 din Legea nr. 47/1992), fiind, așadar, irelevante în ceea ce privește procedura trimiterii preliminare adresate Curții de Justiție a Uniunii Europene.

18. Faptul că, în ceea ce privește cele două prevederi supuse controlului în cauza de față, Curtea Constituțională a pronunțat o decizie prin care a statuat că acestea sunt constituționale doar dacă nu exclud posibilitatea formulării recursului împotriva hotărârii judecătorești de respingere

a cererii de sesizare a Curții Constituționale pronunțate de ultima instanță în ierarhia instanțelor judecătorești nu poate constitui un argument pentru constatarea neconstituționalității acestora prin prisma procedurii trimiterii preliminare către Curtea de

Justiție a Uniunii Europene. Curtea Constituțională nu poate modifica radical obiectul controlului, întrucât un astfel de demers ar echivala cu o sesizare din oficiu, inadmisibilă din perspectiva chiar a prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și ale art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, ridicată de Societatea Băița Bihor — S.A. din Nucet, județul Bihor, în Dosarul nr. 1.879/187/2015**/a1.1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 martie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă

coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992

privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 292

din 29 mai 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (2) teza întâi din Codul penal

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (2) teza întâi din Codul penal, excepție ridicată de Elvis-Dafinel Muncaciu în Dosarul nr. 23.839/211/2019 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.469 D/2021.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă. Este invocată, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 286 din 28 mai 2024. În subsidiar, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Se susține că amânarea aplicării pedepsei și renunțarea la aplicarea pedepsei sunt două instituții de drept penal diferite, persoanele în privința cărora acestea sunt aplicate aflându-se în situații diferite, aspect care justifică reglementarea de către legiuitor a unui regim juridic distinct sub aspectul condițiilor necesar a fi îndeplinite. Se arată, totodată, că stabilirea acestor condiții, a categoriilor de infracțiuni și de persoane cu privire la care nu poate fi amânată aplicarea pedepsei și nu poate fi dispusă renunțarea la aplicarea pedepsei este de competența exclusivă a legiuitorului, potrivit politicii sale

penale. Se conchide că textul criticat nu contravine prevederilor art. 23 alin. (12) din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 23 martie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 23.839/211/2019, **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 83 alin. (2) teza întâi din Codul penal**, excepție ridicată de Elvis-Dafinel Muncaci într-o cauză având ca obiect soluționarea apelurilor formulate, printre alții, de autorul excepției împotriva unei sentințe penale prin care acesta a fost condamnat la o pedeapsă cu închisoarea de 1 an și 4 luni pentru comiterea infracțiunii de ucidere din culpă, pentru care pedeapsa prevăzută de legea penală este închisoarea de la 2 la 7 ani.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile art. 83 alin. (2) teza întâi din Codul penal prevăd, printre condițiile amânării aplicării pedepsei, condiția negativă ca pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită să fie mai mică de 7 ani, spre deosebire de cele reglementate la art. 80 alin. (2) din Codul penal, care prevăd posibilitatea renunțării la aplicarea pedepsei dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă este închisoarea de cel mult 5 ani. Se susține că această soluție legislativă este contrară dispozițiilor constituționale și convenționale invocate în prezenta cauză întrucât o persoană care a comis o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii al cărei maxim este de 5 ani poate beneficia de renunțarea la aplicarea pedepsei, însă dacă maximumul special este de 7 ani nu poate beneficia nici măcar de amânarea aplicării pedepsei. Se mai menționează că, în dreptul românesc, nu există pedepse maxime cu închisoarea de 6 ani.

6. **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori** opinează că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Se arată că legiuitorul este singurul legitimat constituțional să stabilească limitele speciale ale pedepselor penale și condițiile aplicării fiecărei forme de individualizare a pedepsei, fiind justificată sancționarea mai aspră a infracțiunilor grave.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** opinează că excepția de neconstituționalitate este, în principal, inadmisibilă și, în subsidiar, neîntemeiată. Referitor la caracterul inadmisibil al excepției de neconstituționalitate, se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 527 din 11 iulie 2017, nr. 774 din 28 noiembrie 2017, nr. 207 din 9 aprilie 2019 și nr. 255 din 23 aprilie 2019, despre care se apreciază că sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză. În ceea ce privește caracterul neîntemeiat al excepției de neconstituționalitate, sunt invocate deciziile Curții Constituționale nr. 192 din 31 martie 2005, nr. 407 din 16 iunie 2016 și nr. 730 din 6 decembrie 2016.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 83 alin. (2) teza întâi din Codul penal, care au următorul cuprins: „*Nu se poate dispune amânarea aplicării pedepsei dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este de 7 ani sau mai mare sau dacă infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicierea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților.*”

12. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, ale art. 21 alin. (3) cu privire la dreptul la un proces echitabil, ale art. 23 alin. (12) referitoare la legalitatea incriminării și a pedepsei și ale art. 53 — *Restângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, precum și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, referitor la criticile de neconstituționalitate formulate în prezenta cauză, Curtea reține că dispozițiile art. 83 alin. (2) teza întâi din Codul penal au mai format obiectul controlului de constituționalitate, prin raportare la critici similare, Curtea Constituțională pronunțând, în acest sens, Decizia nr. 530 din 10 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 26 ianuarie 2023, prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

14. Prin Decizia nr. 530 din 10 noiembrie 2022, precitată, paragrafele 13-17, Curtea a reținut că dispozițiile art. 83-90 din Codul penal reglementează instituția amânării aplicării pedepsei, art. 83 stabilind condițiile ce trebuie respectate pentru ca aceasta să poată fi dispusă de către instanța judecătorească. În acest sens, Curtea a reținut că amânarea aplicării pedepsei este o formă de individualizare a pedepsei și, totodată, o prerogativă acordată instanței de judecată de a stabili o pedeapsă penală pentru o persoană vinovată de comiterea unei infracțiuni și de a amâna aplicarea acesteia, dând astfel posibilitatea ca pedeapsa în cauză să nu fie, în mod provizoriu, executată, iar, în condițiile stabilite de lege, să nu se mai execute cu caracter definitiv. Cu toate că presupune neexecutarea, provizorie, a unei pedepse penale stabilite, instituția amânării aplicării pedepsei se caracterizează printr-o anumită gravitate, dată de obligațiile ce îi sunt impuse persoanei condamnate, pe perioada supravegherii. Practic, din punctul de vedere al gravității, amânarea aplicării pedepsei se situează între renunțarea la aplicarea pedepsei și suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

15. Curtea a constatat că amânarea aplicării pedepsei se dispune în anumite condiții, expres prevăzute la art. 83 alin. (1) din Codul penal, care denotă un pericol social redus al faptelor săvârșite, respectiv: dacă pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracțiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani; dacă infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepția cazurilor prevăzute de art. 42 lit. a) și b) din Codul penal, sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare; dacă infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă

neremunerată în folosul comunității; dacă, în raport cu persoana infractorului, cu conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, cu eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și cu posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată. Totodată, conform art. 83 alin. (2) din Codul penal, nu se poate dispune amânarea aplicării pedepsei dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este de 7 ani sau mai mare sau dacă infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicierea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților (Decizia nr. 70 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 7 mai 2019, paragrafele 11 și 12, și Decizia nr. 721 din 6 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 20 ianuarie 2017, paragraful 21).

16. Totodată, Curtea a reținut că reglementarea condițiilor amânării aplicării pedepsei intră în atribuțiile organului legiuitor, Parlamentul, conform politicii penale a statului, potrivit rolului său constituțional de unică autoritate legiuitoare a țării, consacrat de prevederile art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală (Decizia nr. 266 din 17 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 833 din 24 august 2022, paragraful 22). În același sens, Curtea a statuat, în esență, că, potrivit art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, Parlamentul are competența de a reglementa prin lege organică infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora. În virtutea acestei prevederi constituționale, legiuitorul este liber să aprecieze atât pericolul social în funcție de care urmează să stabilească natura juridică a faptei incriminate, cât și condițiile răspunderii juridice pentru această faptă (Decizia nr. 932 din 14 decembrie 2006, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 19 ianuarie 2007, și Decizia nr. 318 din 18 aprilie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 9 mai 2006).

17. De asemenea, Curtea a reținut că Legea fundamentală nu stabilește mijloacele juridice prin care trebuie realizată ocrotirea valorilor sociale, acestea fiind lăsate la aprecierea legiuitorului, având în vedere că politica penală a statului poate avea diverse imperative și priorități în diferite perioade de timp, determinate de frecvența, gravitatea și consecințele faptelor antisociale. În raport cu acestea, legiuitorul alege mijloacele juridice prin care urmărește protecția diferitelor categorii de relații sociale, ceea ce înseamnă că, în funcție de gradul de pericol social, poate considera că anumite fapte trebuie incriminate și combătute prin aplicarea de sancțiuni de drept penal, iar altele nu (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 783 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 289 din 24 aprilie 2017, paragraful 18).

18. Așa fiind, Curtea a constatat că reglementarea condițiilor ce trebuie îndeplinite pentru a se putea dispune amânarea aplicării pedepsei, inclusiv cea referitoare la quantumul pedepsei prevăzut de lege pentru infracțiunea săvârșită, intră în atribuțiile organului legiuitor, reprezentând opțiunea acestuia, conform politicii penale a statului, potrivit rolului său constituțional de unică autoritate legiuitoare a țării, care apreciază, în concret, în funcție de o serie de criterii, printre care și frecvența fenomenului infracțional.

19. Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea acestei jurisprudențe, soluția și considerentele deciziilor mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Elvis-Dafinel Muncaciu în Dosarul nr. 23.839/211/2019 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și constată că dispozițiile art. 83 alin. (2) teza întâi din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 29 mai 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă
coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea
și funcționarea Curții Constituționale,
semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL MINIER,
PETROLIER ȘI AL STOCĂRII GEOLOGICE A DIOXIDULUI DE CARBON

ORDIN

**privind aprobarea Actului adițional nr. 6/2025
la Licența de concesiune nr. 1.152/2000
a activității miniere de exploatare a apei minerale terapeutice
din perimetrul Băile Govora, județul Vâlcea**

Având în vedere:

— prevederile art. 13 și ale art. 21¹ alin. (1) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 24.1.1 din Licența de concesiune pentru exploatare nr. 1.152/2000;

— Referatul de aprobare emis de Direcția generală resurse minerale nr. DGRM 43.804 din 2.10.2025;

— Hotărârea Comitetului de reglementare nr. 22 din 22.08.2025,

luând în considerare Hotărârea Guvernului nr. 779/2025 privind aprobarea Actului adițional nr. 5/2025 la Licența de concesiune nr. 1.152/2000 a activității miniere de exploatare a apei minerale terapeutice din perimetrul Băile Govora, județul Vâlcea, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 880 din 25 septembrie 2025, având ca obiect prelungirea duratei de valabilitate,

în temeiul art. 21¹ alin. (2) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 2 alin. (5) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2024 pentru înființarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor minerale, petrolului și stocării geologice a dioxidului de carbon, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 79/2025,

**președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier,
Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon** emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Actul adițional nr. 6/2025*) încheiat între Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, în calitate de concedent, și Societatea Băile Govora — S.A., în calitate de concesionar, la Licența de concesiune nr. 1.152/2000 a activității miniere de exploatare a apei minerale terapeutice din perimetrul Băile Govora, județul Vâlcea, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 809/2000 privind aprobarea unei licențe de concesiune a activității miniere de exploatare, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea Comercială „Băile Govora” — S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 469 din 26 septembrie 2000, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier,
Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon,

Ionuț Sorin Banciu

București, 7 octombrie 2025.
Nr. 870.

*) Actul adițional nr. 6/2025 se comunică părților semnatare.

MINISTERUL
ECONOMIEI,
DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIALULUI
ȘI TURISMULUI
Nr. 1.870
din 1 septembrie 2025

MINISTERUL
FINANTELOR
Nr. 1.757
din 24 octombrie 2025

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, TINERETULUI
ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE
Nr. 2.103
din 2 octombrie 2025

ORDIN

privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2025 pentru Societatea Uzina Mecanică Plopeni — S.A. — filiala Companiei Naționale ROMARM — S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului

Având în vedere prevederile art. 4 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 189/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, ale art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 14 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale,

ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului, ministrul finanțelor și ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2025 pentru Societatea Uzina Mecanică Plopeni — S.A. — filiala Companiei Naționale ROMARM — S.A., prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul economiei,
digitalizării,
antreprenoriatului
și turismului,
Radu-Dinel Miruță

p. Ministrul finanțelor,
**Florin-Alexandru
Zaharia,**
secretar de stat

p. Ministrul muncii,
familiei, tineretului
și solidarității sociale,
**Gheorghita Daniela
Barbu,**
secretar de stat

MINISTERUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI
Uzina Mecanică Plopeni — S.A. — filiala Companiei Naționale ROMARM — S.A.
Adresa: Str. Republicii nr. 1, orașul Plopeni, județul Prahova
Cod unic de înregistrare: RO 13741804

BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI
pe anul 2025

				mii lei	
		INDICATORI	Nr. rd.	Propuneri an curent 2025	
0	1	2	3	4	
I.		VENITURI TOTALE (Rd.1=Rd.2+Rd.5+Rd.6)	1	149.785	
	1	Venituri totale din exploatare, din care:	2	149.760	
		a) subvenții, cf. prevederilor legale în vigoare	3		
		b) transferuri, cf. prevederilor legale în vigoare	4		
	2	Venituri financiare	5	25	
II		CHELTUIELI TOTALE (Rd.6=Rd.7+Rd.19)	6	122.253	
	1	Cheltuieli de exploatare (Rd.7=Rd.8+Rd.9+Rd.10+Rd.18), din care:	7	121.453	
		A. cheltuieli cu bunuri și servicii	8	64.409	
		B. cheltuieli cu impozite, taxe și varsăminte asimilate	9	2.830	
		C. cheltuieli cu personalul (Rd.10=Rd.11+Rd.14+Rd.16+Rd.17), din care:	10	35.764	
		C0 Cheltuieli de natură salarială(Rd.11=Rd.12+Rd.13)	11	31.504	
		C1 ch. cu salariile	12	27.279	
		C2 bonusuri	13	4.225	
		C3 alte cheltuieli cu personalul, din care:	14	799	
		cheltuieli cu plăți compensatorii aferente disponibilizărilor de personal	15		
		C4 Cheltuieli aferente contractului de mandat și a altor organe de conducere și control, comisii și comitete	16	334	
		C5 cheltuieli cu contribuțiile datorate de angajator	17	3.127	
		D. alte cheltuieli de exploatare	18	18.450	
	2	Cheltuieli financiare	19	800	
III		REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)(Rd.20=Rd.1-Rd.6)	20	27.532	
IV	1	IMPOZIT PE PROFIT CURENT	21	4.205	
	2	IMPOZIT PE PROFIT AMÂNAT	22		
	3	VENITURI DIN IMPOZITUL PE PROFIT AMÂNAT	23		
	4	IMPOZITUL SPECIFIC UNOR ACTIVITĂȚI	24		
	5	ALTE IMPOZITE NEPREZENTATE LA ELEMENTELE DE MAI SUS	25		
V		PROFITUL /PIERDEREA NETĂ A PERIOADEI DE RAPORTARE (Rd.26=Rd.20-RD.21-RD.22+Rd.23-Rd.24-RD.25), din care:	26	23.327	
	1	Rezerve legale	27	1.377	
	2	Alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege	28		
	3	Acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți	29	21.950	
	4	Constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și altor costuri aferente acestor împrumuturi	30		
	5	Alte repartizări prevăzute de lege	31		
	6	Profitul contabil rămas după deducerea sumelor de la Rd. 27, 28, 29,30,31 (Rd.32=Rd.26-(Rd.27 la Rd.31))>=0	32	0	
	7	Participarea salariaților la profit în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul operatorului economic în exercițiul financiar de referință	33	0	
	8	Minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local în cazul regiilor autonome ori dividende cuvenite acționarilor, în cazul societăților/ companiilor naționale și societăților cu capital integral sau majoritar de stat, din care:	34	0	

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

		INDICATORI	Nr. rd.	Propuneri an curent 2025
0	1	2	3	4
	a)	- dividende cuvenite bugetului de stat	35	
	b)	- dividende cuvenite bugetului local	36	
	c)	- dividende cuvenite altor acționari	37	
	9	Profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la Rd.33 - Rd.34 se repartizează la alte rezerve și constituie sursă proprie de finanțare	38	0
VI		VENITURI DIN FONDURI EUROPENE	39	
VII		CHELTUIELI ELIGIBILE DIN FONDURI EUROPENE, din care	40	
	a)	cheltuieli materiale	41	
	b)	cheltuieli cu salariile	42	
	c)	cheltuieli privind prestarile de servicii	43	
	d)	cheltuieli cu reclama și publicitate	44	
	e)	alte cheltuieli	45	
VIII		SURSE DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR, din care:	46	76.685
	1	Alocații de la buget	47	
		alocații bugetare aferente plății angajamentelor din anii anteriori	48	
IX		CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII	49	76.685
X		DATE DE FUNDAMENTARE		
	1	Nr. de personal prognozat la finele anului	50	431
	2	Nr.mediu de salariați total	51	368
	3	Castigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natură salarială *)	52	7.210
	4	Castigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natura salariala, recalculat conform Legii anuale a bugetului de stat **)	53	7.210
	5	Productivitatea muncii în unități valorice pe total personal mediu (mii lei/persoană) (Rd.2/Rd.51)	54	425
	6	Productivitatea muncii în unități valorice pe total personal mediu recalculată cf.Legii anuale a bugetului de stat (mii lei/persoană)	55	425
	7	Productivitatea muncii în unități fizice pe total personal mediu (cantitate produse finite/ persoană)	56	
	8	Cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale (Rd.57=Rd.6/Rd.1)x1000	57	816,2
	9	Plăți restante	58	53.750
	10	Creanțe restante	59	608

*) Rd.52 = Rd.151 din Anexa de fundamentare nr.2

**) Rd.53 = Rd.152 din Anexa de fundamentare nr.2

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

O R D I N

pentru modificarea alin. (1) al art. 11 din Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de atestare, disciplină și soluționare a contestațiilor, aprobat prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 655/2016

Având în vedere Referatul Direcției transport rutier nr. 31.357 din 22.09.2025, prin care se supune spre aprobare Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii pentru modificarea alin. (1) al art. 11 din Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de atestare, disciplină și soluționare a contestațiilor, aprobat prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 655/2016, în temeiul art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite următorul ordin:

Art. I. — Alineatul (1) al articolului 11 din Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de atestare, disciplină și soluționare a contestațiilor, aprobat prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 655/2016, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 23 august 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 11. — (1) În desfășurarea activității, Comisia este asistată de un secretariat cu activitate permanentă, constituit din

doi angajați din cadrul direcției cu atribuții în siguranța infrastructurii rutiere a Autorității Rutiere Române — A.R.R., numiți prin decizie a directorului general.”

Art. II. — Autoritatea Rutieră Română — A.R.R. va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Ciprian-Constantin Șerban

București, 22 octombrie 2025.
Nr. 1.982.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 276

din 30 iunie 2025

Dosar nr. 3.027/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	— judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Ionel Barbă	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Bogdan Cristea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mihnea Adrian Tănase	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 3.027/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.178/83/2023 și de Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 3.868/109/2023.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care

a fost comunicat părților, nefiind formulate puncte de vedere la raport; a fost depus un *amicus curiae* de către Sindicatul Național SCOR.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 2 decembrie 2024, în Dosarul nr. 1.178/83/2023, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Articolul unic din Legea nr. 103/2023, coroborat cu prevederile art. 11 alin. (1)-(4) din Legea-cadru nr. 153/2017, se interpretează în sensul că modificarea indemnizației primarului și viceprimarului pentru o perioadă anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 (în mod retroactiv) permite ca modificarea corespunzătoare a salariilor de bază ale personalului din aparatul de specialitate al primarului să fie efectuată retroactiv pentru respectiva perioadă anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 sau, dimpotrivă, o atare modificare poate opera exclusiv pentru perioada ulterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023?

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu nr. 3.027/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 30 iunie 2025.

9. Ulterior, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată cu nr. 3.040/1/2024 sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 3.868/109/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În interpretarea art. 11 alin. (1) și alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 și art. 1 alin. (4^a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, introdus prin Legea nr. 103/2023, aceste din urmă dispoziții determină obligarea consiliului local să modifice în mod corespunzător salarizarea și pentru categoria de personal funcționari publici, salarizat potrivit art. 11 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu data de 1 noiembrie 2022?

10. Având în vedere existența unei strânse legături între obiectul primei sesizări și obiectul sesizării înregistrate ulterior, în temeiul art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, s-a dispus conexarea Dosarului nr. 3.040/1/2024 la Dosarul nr. 3.027/1/2024.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

11. *Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017)*

„Art. 11. — (1) Pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul familiei ocupaționale «Administrație» din aparatul propriu al consiliilor județene, primării și consilii locale, din instituțiile și serviciile publice de interes local și județean din subordinea acestora, salariile de bază se stabilesc prin hotărâre a consiliului local, a consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz, în urma consultării organizației sindicale reprezentative la nivel de unitate sau, după caz, a reprezentanților salariaților.

(2) Nomenclatorul funcțiilor necesare desfășurării activităților specifice fiecărei instituții sau autorități a administrației publice locale, precum și ierarhia funcțiilor sunt prevăzute în anexa nr. VIII cap. I lit. A pct. III și cap. II lit. A pct. IV.

(3) Stabilirea salariilor lunare potrivit alin. (1) se realizează de către ordonatorul de credite, cu respectarea prevederilor art. 25.

(4) Nivelul veniturilor salariale se stabilește, în condițiile prevăzute la alin. (1) și (3), fără a depăși nivelul indemnizației lunare a funcției de viceprimar sau, după caz, a indemnizației lunare a vicepreședintelui consiliului județean, sau, după caz, a viceprimarului municipiului București, corespunzător nivelului de organizare: comună, oraș, municipiu, sectoarele municipiului București, primăria generală a municipiului București, exclusiv majorările prevăzute la art. 16 alin. (2), cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetele de venituri și cheltuieli.”

12. *Legea nr. 103/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* (Legea nr. 103/2023)

„Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115 din 26 august 2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 29 august 2022, cu următoarea completare:

— La articolul I, după alineatul (42) al articolului I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, se introduc două noi alineate, alin. (43) și (44), cu următorul cuprins:

(43) Pentru personalul încadrat în unitățile sanitare publice, inclusiv cele care au ca asociat unic unitățile administrativ-teritoriale, aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, influențele financiare determinate de majorările salariale prevăzute la alin. (41) și (42) se asigură prin transferuri din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, de la titlul VI «Transferuri între unități ale administrației publice».

(44) Prin excepție de la prevederile alin. (2) și (41), începând cu data de 1 noiembrie 2022, cuantumul brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021.”

III. **Expunerea succintă a proceselor în cadrul cărora s-a invocat chestiunea de drept**

A. *Dosarul nr. 1.178/83/2023 al Curții de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal*

13. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Satu Mare cu nr. 1.178/83/2023, reclamantul prefectul județului Satu Mare a chemat în judecată pe pârâțul primarul orașului Livada,

solicitând instanței să dispună anularea dispozițiilor de salarizare ale personalului din aparatul de specialitate al primarului orașului Livada, emise la 26 aprilie 2024 și la 27 iunie 2024, întemeiate pe Legea nr. 103/2023, prin care s-au stabilit drepturile salariale începând cu 1 noiembrie 2022.

14. Prin Sentința civilă nr. 171 din 9 mai 2024, Tribunalul Satu Mare a admis acțiunea și a anulat dispozițiile de salarizare ale personalului aparatului de specialitate al primarului orașului Livada, emise la 26 aprilie 2024 și la 27 iunie 2024, întemeiate pe Legea nr. 103/2023, prin care s-au stabilit drepturile salariale începând cu 1 noiembrie 2022.

15. Împotriva acestei sentințe pârâțul a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea căii de atac, casarea hotărârii atacate și, în urma rejudecării, respingerea acțiunii.

16. În motivarea căii de atac a susținut că salarizarea personalului aparatului de specialitate al primarului orașului Livada se efectuează în temeiul art. 11 alin. (1)-(4) din Legea-cadru nr. 153/2017 și al unei hotărâri a Consiliului Local Livada din 2017, care permit actualizarea salariilor personalului respectiv în funcție de cuantumul indemnizației viceprimarului.

B. *Dosarul nr. 3.868/109/2023 al Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal*

17. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Argeș cu nr. 3.868/109/2023, mai mulți reclamânți au chemat în judecată pe pârâtele unitatea administrativ-teritorială comuna Pietroșani și Consiliul Local Pietroșani, solicitând instanței să dispună anularea parțială a Hotărârii Consiliului Local Pietroșani nr. 24 din 24 aprilie 2023, în sensul actualizării salariilor de bază pentru funcțiile publice și personalul contractual angajat în aparatul de specialitate al primarului, începând cu 1 noiembrie 2022.

18. Prin Sentința civilă nr. 117 din 4 martie 2024, Tribunalul Argeș — Secția civilă a respins acțiunea, ca neîntemeiată.

19. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că art. I alin. (44) din Legea nr. 103/2023 prevede o excepție de la regula stabilită prin art. 11 din Legea-cadru nr. 153/2017, excepție aplicabilă numai pentru categoriile de personal reprezentate de primari și viceprimari, iar nu și pentru funcționarii publici din aparatul propriu al unității administrativ-teritoriale comuna Pietroșani, pentru care salariile de bază au fost stabilite în mod legal prin hotărârea contestată.

20. Împotriva acestei sentințe reclamânții au declarat recurs, prin care au solicitat admiterea căii de atac, casarea hotărârii atacate și, în urma rejudecării, admiterea acțiunii.

21. În motivarea căii de atac au arătat că indemnizația viceprimarului se stabilește în conformitate cu art. 38 alin. (3) lit. f) din Legea-cadru nr. 153/2017, aceasta putând fi majorată numai în ipoteza majorării salariului minim brut pe țară garantat în plată. Or, în cazul majorării indemnizației viceprimarului, se impunea majorarea salariilor reclamânților, începând cu aceeași dată.

22. În continuare au subliniat că art. I alin. (44) din Legea nr. 103/2023 nu reprezintă o excepție de la prevederile art. 11 din Legea-cadru nr. 153/2017, ci de la dispozițiile art. I alin. (2) și alin. (41) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, care plafonau indemnizațiile funcțiilor de demnitate publică la nivelul celor din decembrie 2021.

23. Ca atare, recurenții au apreciat că li se aplică prevederile anterior evocate ca efect al aplicării art. 11 din Legea-cadru nr. 153/2017, în sensul că beneficiază de actualizarea indemnizației viceprimarului.

IV. **Motivele reținute de titularii sesizărilor cu privire la admisibilitatea procedurii**

24. Instanțele de trimitere au apreciat că sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinesc condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) raportat la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

25. Astfel, completul de judecată din cadrul *Curții de Apel Oradea* a arătat că procesul se află pe rolul acestei instanței în calea de atac a recursului și că obiectul cauzei vizează stabilirea și plata drepturilor salariale ale personalului din aparatul de specialitate al primarului orașului Livada. De lămurirea modului de interpretare a articolului unic din Legea nr. 103/2023 și a art. 11 alin. (1)-(4) din Legea-cadru nr. 153/2017 depinde soluționarea pe fond a cauzei. În acest sens a menționat că recurenta critică în calea de atac aprecierea primei instanțe, în sensul că Legea nr. 103/2023 permite, cu titlu de excepție, modificarea retroactivă doar a indemnizației primarului și viceprimarului, începând cu 1 noiembrie 2022. A mai arătat că instanța supremă nu a statuat asupra acestei chestiuni de drept, care nici nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

26. Completul de judecată din cadrul *Curții de Apel Pitești* a apreciat că obiectul acțiunii se încadrează în categoria proceselor circumscrise art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, iar asupra chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei instanța supremă nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

27. Părțile nu au prezentat puncte de vedere asupra chestiunii de drept invocate.

VI. Punctele de vedere ale completurilor care au formulat sesizările cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

28. Completul de judecată din cadrul *Curții de Apel Oradea* a arătat că dispozițiile legale incidente sunt susceptibile de interpretări diferite.

29. Pe de o parte, se poate aprecia că modificarea indemnizației primarului și viceprimarului pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 (în mod retroactiv) nu permite modificarea corespunzătoare a salariilor de bază ale personalului din aparatul de specialitate al primarului pentru respectiva perioadă, ci numai pentru perioada ulterioară intrării în vigoare a acestei legi.

30. Astfel, Legea nr. 103/2023 permite, cu titlu de excepție, modificarea retroactivă numai a indemnizației primarului și viceprimarului, iar excepția este de strictă interpretare, astfel încât nu poate fi aplicată personalului din aparatul de specialitate al primarului.

31. Pe de altă parte, se poate aprecia că modificarea indemnizației primarului și viceprimarului pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 (în mod retroactiv) permite modificarea corespunzătoare a salariilor de bază ale personalului din aparatul de specialitate al primarului pentru respectiva perioadă.

32. În acest sens s-a arătat că actualizarea salariilor personalului din aparatul de specialitate al primarului, în funcție de cuantumul indemnizației viceprimarului, se efectuează în temeiul art. 11 alin. (1)-(4) din Legea-cadru nr. 153/2017, prin emiterea unei hotărâri de consiliu local, care precedă intrarea în vigoare a Legii nr. 103/2023.

33. Completul de judecată din cadrul *Curții de Apel Pitești* a apreciat că dispozițiile art. I alin. (44) din Legea nr. 103/2023 vizează numai indemnizațiile lunare pentru funcțiile de demnitate publică și funcțiile asimilate acestora, prevăzute în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017, acestea constituind o excepție de la prevederile art. I alin. (2) și (41) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, referitoare la plafonarea indemnizațiilor lunare pentru funcțiile de demnitate publică și funcțiile asimilate acestora, prevăzute în anexa nr. IX la Legea-cadru nr. 153/2017.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

34. Din răspunsurile transmise de către instanțele consultate au rezultat două opinii.

35. Astfel, *într-o primă opinie* s-a apreciat că modificarea indemnizației primarului și viceprimarului pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 (în mod retroactiv) nu permite modificarea corespunzătoare a salariilor de bază ale personalului din aparatul de specialitate al primarului pentru respectiva perioadă, ci numai pentru perioada ulterioară intrării în vigoare a acestei legi.

36. S-a argumentat că Legea nr. 103/2023 permite, cu titlu de excepție, modificarea retroactivă doar a indemnizației primarului și viceprimarului, iar excepția este de strictă interpretare, astfel încât nu poate fi aplicată și personalului din aparatul de specialitate al primarului. Împrejurarea că nivelul veniturilor salariale ale acestor funcționari publici este limitat la nivelul indemnizației viceprimarului nu poate conduce, în absența unei dispoziții exprese, la concluzia că majorarea acestei indemnizații atrage *de plano* și majorarea salariilor funcționarilor publici în discuție.

37. *Într-o a doua opinie* s-a apreciat că modificarea indemnizației primarului și viceprimarului pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 (în mod retroactiv) permite modificarea corespunzătoare a salariilor de bază ale personalului din aparatul de specialitate al primarului pentru respectiva perioadă.

38. S-a argumentat că voința legiuitorului a fost aceea de a crește indemnizația primarului și a viceprimarului, începând cu 1 noiembrie 2022, ceea ce conduce, în mod implicit, la majorarea salariilor funcționarilor publici din cadrul aparatului de specialitate al primarului, începând cu aceeași dată.

39. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problema de drept care formează obiectul sesizărilor.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

40. Prin Decizia nr. 69 din 28 februarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 12 aprilie 2023, Curtea Constituțională a României a respins, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate invocată și a constatat că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, este constituțională în raport cu toate criticile formulate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

41. Prin Decizia nr. 11 din 17 iunie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 2 august 2024, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis sesizarea și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. I alin. (1)-(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020, ale art. I alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 și ale art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022, care au ca efect plafonarea salariilor și indemnizațiilor prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, a stabilit că: *Aceste reglementări legale sunt aplicabile și funcționarilor publici și personalului contractual din aparatul propriu al consiliilor județene, primării și consilii locale, din instituțiile și serviciile publice de interes local și județean din subordinea acestora, chiar dacă prevederile art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 nu modifică sistemul de stabilire a salariilor de bază din familia ocupațională „Administrație” cuprins în art. 11 din aceeași lege-cadru.*

42. Prin Decizia nr. 109 din 9 decembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 30 ianuarie 2025, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă prevederea referitoare la calcularea indemnizației brute lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzută în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se aplică începând cu data de 1 noiembrie 2022, menționată în cuprinsul art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, sau de la data intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, prin care a fost introdusă această prevedere.

43. Prin Decizia nr. 41 din 17 februarie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 din 8 aprilie 2025, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

În interpretarea și aplicarea art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 103/2023, cuantumului brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzută în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzută de Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021, începând cu data de 1 noiembrie 2022, prevăzută în art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, sau începând cu data de 21 aprilie 2023, a intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative?

X. Raportul asupra chestiunii de drept

44. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile sunt inadmisibile, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

45. Temeiul sesizărilor conexe este reprezentat de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă și cea de contencios administrativ ce vizează raporturile de serviciu ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată de dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

46. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar în conformitate cu alin. (3) al aceluiași articol „Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

47. Astfel, conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, „Dacă, în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

48. Din analiza dispozițiilor legale mai sus evocate rezultă că, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, declanșarea procedurii hotărârii prealabile este posibilă numai în cazul în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții de admisibilitate:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, circumscrisă domeniului de aplicare a art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024;

b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

49. Verificând îndeplinirea cumulativă a acestor condiții de admisibilitate, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că procesele în care au fost formulate sesizările conexe au ca obiect:

(i) anularea dispozițiilor de salarizare ale personalului din aparatul de specialitate al primarului orașului Livada, emise la 26 aprilie 2024 și la 27 iunie 2024, întemeiate pe Legea nr. 103/2023, prin care s-au stabilit drepturile salariale începând cu 1 noiembrie 2022;

(ii) anularea parțială a Hotărârii Consiliului Local Pietroșani nr. 24 din 24 aprilie 2023, în sensul actualizării salariilor de bază pentru funcțiile publice și personalul contractual angajat în aparatul de specialitate al primarului, începând cu 1 noiembrie 2022.

50. Astfel, obiectul acțiunilor deduse judecării se circumscrie proceselor privind stabilirea drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

51. Cauzele în care au fost formulate sesizările conexe se află în curs de soluționare pe rolul Curții de Apel Oradea și Curții de Apel Pitești, care judecă în ultimă instanță, în conformitate cu art. 10 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

52. Așadar, primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite.

53. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei,

instanța supremă constată că această cerință instituie o dublă condiționare: pe de o parte, să existe o chestiune de drept și, pe de altă parte, să fie stabilită legătura necesară între dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.

54. Referitor la primul aspect se observă că art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 coincide în conținut cu art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel încât nu instituie vreo derogare de la dreptul comun.

55. Față de norma de trimitere de la art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, care prevede aplicarea în completare a dispozițiilor Codului de procedură civilă, se constată că și în cazul mecanismului instituit de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 este pe deplin operantă noțiunea autonomă de „chestiune de drept”, a cărei semnificație a fost conturată în jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura reglementată de art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

56. De altfel, în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 s-a ținut seama de faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor „chestiuni dificile de drept”.

57. În consecință, jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și sub imperiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, prin care s-a urmărit asigurarea unei practici judiciare unitare, care să elimine diferențierile în materia stabilirii/plății drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice.

58. Ca atare, chestiunea de drept supusă dezlegării trebuie să fie una veritabilă, în sensul că întrebarea adresată instanței supreme să vizeze o problemă de drept reală, care să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile. În caz contrar, rolul instanței supreme ar deveni unul de soluționare directă a cauzei aflate pe rol și ar neutraliza rolul constituțional al instanței legal investite de a judeca, în mod direct și efectiv, procesul.

59. Verificând îndeplinirea acestei condiții, se constată că întrebările adresate instanței supreme sunt formulate în mod diferit, însă vizează aceleași texte de lege și aceeași problemă.

60. Astfel, instanțele de trimitere solicită, în esență, a se stabili dacă *modificarea indemnizației primarului și viceprimarului pentru o perioadă anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 (în mod retroactiv) permite ca modificarea corespunzătoare a salariilor de bază ale personalului din aparatul de specialitate al primarului să fie efectuată retroactiv pentru respectiva perioadă anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 (începând cu 1 noiembrie 2022) sau, dimpotrivă, o atare modificare poate opera exclusiv pentru perioada ulterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 (începând cu 21 aprilie 2023).*

61. Chestiunea antamată de instanțele de trimitere nu privește interpretarea unor norme lacunare sau neclare de natură a justifica intervenția instanței supreme, ci modul de aplicare a normelor din cuprinsul unor legi adoptate succesiv.

62. Astfel, stabilirea modului de aplicare a unei dispoziții dintr-o lege ulterioară [art. I alin. (44) din Legea nr. 103/2023] unei categorii profesionale nemenționate în cuprinsul normei ce instituie o excepție de la prevederile alin. (2) al art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, derogatorii de la art. 38 alin. (3) lit. f) din Legea-cadru nr. 153/2017, nu reprezintă o chestiune de drept veritabilă, în sensul consacrat de jurisprudența instanței supreme.

63. Corelarea unor norme din cuprinsul unei legi speciale ulterioare cu cele dintr-o lege generală în vederea determinării

sferei beneficiarilor unor drepturi salariale pentru perioada anterioară adoptării normei speciale intră în atributul exclusiv al instanțelor de judecată, în virtutea art. 22 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform căruia „judecătorul soluționează litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile”.

64. De altfel, chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită trebuie să decurgă din interpretarea unei dispoziții legale, iar nu din aplicarea acesteia la circumstanțele particulare ale speței, operațiune ce intră în atributul exclusiv al instanței investite cu soluționarea cauzei (Decizia nr. 44 din 12 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 19 iulie 2017).

65. Această constatare este valabilă și pentru situația în care întrebarea implică mai multe prevederi legale.

66. Astfel, dacă, prin sesizarea formulată, nu se urmărește stabilirea înțelesului sau a conținutului conceptual al normei, ci, pornindu-se de la un anumit rezultat al interpretării coroborate a dispozițiilor legale, se are în vedere doar modul de aplicare a normei, în scopul identificării soluției ce trebuie pronunțată în cauză, sesizarea este inadmisibilă (Decizia nr. 20 din 27 ianuarie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 12 martie 2025).

67. Or, instanțele de trimitere nu urmăresc identificarea conținutului conceptual al normelor, ci stabilirea modului de aplicare a acestora prin raportare la situațiile particulare din cauzele deduse judecătii, operațiune care excedează atribuțiilor Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

68. Ca atare, sesizările nu pot primi o dezlegare pe fond, câtă vreme se tinde la o „delegare” a funcției jurisdicționale a instanțelor de trimitere (aceea de a aplica dreptul faptelor deduse judecătii) către instanța supremă, îndrituită legal să dea dezlegări de principiu asupra unor veritabile chestiuni de drept, iar nu să confirme modul de aplicare a normelor de drept pentru rezolvarea raportului juridic litigios.

69. Mai mult decât atât, inadmisibilitatea sesizărilor conexe poate fi dedusă și din Decizia nr. 109 din 9 decembrie 2024, prin care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni: *dacă prevederea referitoare la calcularea indemnizației brute lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzută în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 se aplică începând cu data de 1 noiembrie 2022, menționată în cuprinsul art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, sau de la data intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, prin care a fost introdusă această prevedere.*

70. În același sens este și Decizia nr. 41 din 17 februarie 2025, prin care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni: *în interpretarea și aplicarea art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, aprobată prin Legea nr. 103/2023, cuantumul brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzută în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzută de Legea-cadru nr. 153/2017 cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021, începând cu data de 1 noiembrie 2022, prevăzută în art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, sau începând cu data de 21 aprilie 2023, a intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023?*

71. Considerentele anterior expuse impun concluzia că întrebările adresate instanței supreme nu anteamază o chestiune de drept veritabilă de natură a justifica declanșarea mecanismului de prevenire a practicii judiciare neunitare, motiv pentru care, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.178/83/2023 și de Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 3.868/109/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele întrebări:

Articolul unic din Legea nr. 103/2023, coroborat cu prevederile art. 11 alin. (1)-(4) din Legea-cadru nr. 153/2017, se interpretează în sensul că modificarea indemnizației primarului și viceprimarului pentru o perioadă anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 (în mod retroactiv) permite ca modificarea corespunzătoare a salariilor de bază ale personalului din aparatul de specialitate al primarului să fie efectuată retroactiv pentru respectiva perioadă anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 sau, dimpotrivă, o atare modificare poate opera exclusiv pentru perioada ulterioară intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023?

În interpretarea art. 11 alin. (1) și alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 și art. I alin. (4⁴) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, introdus prin Legea nr. 103/2023, aceste din urmă dispoziții determină obligarea consiliului local să modifice în mod corespunzător salarizarea și pentru categoria de personal funcționari publici, salarizat potrivit art. 11 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu data de 1 noiembrie 2022?

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 30 iunie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

